

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézet
1.4 Szakterület	Neveléstudományok
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Az óvodai és elemi oktatás pedagógiája

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Az anyanyelvi nevelés módszerei – óvodai és kisiskolai nevelés						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Antal Sándor						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Antal Sándor						
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	1.	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	kötelező szaktantárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56+28+ 42=126	melyből: 3.5 előadás	4x14= 56	3.6 szeminárium/labor	2x14 =28
A tanulmányi idő elosztása:					42
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					18
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					2
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					16
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	3x14=42				
3.8 A félév össz-óraszám	9x14=126				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> • A hallgatók nyelvi-kommunikációs kompetenciáinak megfelelő szintű fejlettsége. • A magyar helyesírás fontosabb szabályainak ismerete és megfelelő szintű gyakorlati alkalmazásának képessége.

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • megfelelően felszerelt terem, számítógép, videoprojektor, tábla.
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • átrendezhető szakterem, az audiovizuális kommunikáció különböző eszközeinek megléte: videoprojektor, CD-lejátszó, hangszórók.

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • K1. Különböző életkori sajátossághoz képzési szinthez és célcsoportokhoz adaptált oktatási vagy nevelési programok tervezése • K2. A sajátos óvodai és kisiskolai oktatási-nevelési folyamat kivitelezése • K3. Az óvodások és kisiskolások tanulási tevékenységének, eredményeinek, fejlődési folyamatának értékelése • K4. Az óvodai/kisiskolai csoport, az oktatási folyamat és a célcsoport sajátos szociális tanulási/ integrálási tevékenységének menedzszerszemléletű kezelése (szervezése) • K5. Különböző személyek és nevelési csoportok (óvodások, kisiskolások, tanulók, családok, tanárok, alkalmazottak, stb.) számára nevelési tanácsadás és irányítás, pszichopedagógiai segítségnyújtás
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Az elemi osztályokban, ill. az óvodákban dolgozó pedagógusok ismerjék a kompetenciafejlesztés-alapú központi tantervezés és az egyéni pedagógusi tervek közti kapcsolatokat • Az óvodában és az alsó tagozaton folyó nevelés tervezése és a tanulók/óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságai közti kölcsönös kapcsolat felismerése és alkalmazása <p>Az anyanyelvi nevelés integráló szerepének felismerése és alkalmazása</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

<p>7.1 A tantárgy általános célkitűzései</p>	<p>Curriculáris normák, sztenderdek és követelmények érvényesítése a hivatalos iskolai dokumentumok elemzésében és értékelésében, vagy a saját tervezési tevékenység önértékelésében</p> <ul style="list-style-type: none"> • A szakmai, pszicho-pedagógiai és módszertani ismeretek felhasználása, értelmezése, feldolgozása és alkalmazása az oktatási-nevelési tevékenységek és didaktikai eszközök tervezésének teljes folyamatában • A szakismeretek, a pszicho-pedagógiai és módszertani ismeretek felhasználása az óvodai és kisiskolai oktató-nevelő tevékenység megvalósításában • Az egyéni és a csoportos eredmények értékelését szolgáló eszközök kidolgozása, az óvodások/ kisiskolások életkori sajátosságainak megfelelően • Az értékelés nyomán származó információk felhasználása saját oktatási tevékenységének felülbírálásában, és ennek optimalizálását szolgáló megoldások azonosítása • A tanulásszervezés sajátos fogalmainak/ szemléletmódjának működtetése különböző óvodai és kisiskolai nevelési tevékenységi helyzetekben A minisztériumi/ óvodai/ kisiskolai dokumentumok használata a különböző nevelési helyzetekben hozott menedzseri döntésekben • Nevelési projektek összeállítása, amelyek az óvodások és kisiskolások iskolai és szociális alkalmazkodásának folyamatát segítik elő
<p>7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Az anyanyelvi nevelés átfogó elveinek ismerete • Az alapelvek és a tantervi (curriculáris) célkitűzések közti kapcsolat megteremtése, alkalmazása • Az anyanyelvi nevelés integráló szerepe és az egyes fejlesztési felületek analitikus megismerése közti látszólagos ellentmondás feloldása.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Az anyanyelvi nevelés alapelvei, feladatai, célkitűzései	előadás, magyarázat, megbeszélés, problematizálás	
Az anyanyelvi nevelés rész-területei, az integratív jelleg és a módszertani rész-területek „konfliktusa”	előadás, magyarázat, megbeszélés, problematizálás	
Az olvasás-írás módszertani kérdései	magyarázat, kikérdezés, beszélgetés	
Az élőszóbeli közlés fejlesztésének lehetőségei I. osztályban	kikérdezés, beszélgetés, problematizálás	
A beszédfejlesztés iskolai/óvodai sajátosságai	ismétlés, magyarázat, beszélgetés	

Az olvasás óra szerkezete, a betűtanítás algoritmusa	kikérdezés, magyarázat, begyakorlás	
A II- IV. osztályos szövegértő olvasás fejlesztése	kikérdezés, magyarázat, begyakorlás	
A szövegelemzés/szövegfeldolgozás tantárgypedagógiája	problematizálás, magyarázat, begyakorlás	
A lírai versek feldolgozásának kérdései	magyarázat, beszélgetés, kikérdezés	
A nyelvi ismeretek tanításának tantárgypedagógiája	ismétlés, magyarázat, beszélgetés	
Az írásbeli szövegalkotás, a fogalmazás tanítása	magyarázat, begyakorlás, problematizálás	
A fogalmazás típusai	ismétlés, alkalmazás, problematizálás	
A szimultán jellegű tanítás sajátos kérdései	magyarázat, beszélgetés, kikérdezés	
A helyesírás tanítás módszertana	magyarázat, begyakorlás, problematizálás	
<p>Könyvészet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adamikné Jászó Anna (szerk.2007): <i>A magyar nyelv könyve</i>. Trezor Kiadó, Budapest - Antal Sándor (2008): <i>Anyanyelvi nevelés az alsó tagozaton</i>. Kolozsvári Egyetemi Nyomda, Kolozsvár - Baloghné Zsoldos Júlianna (szerk.2000): <i>A magyar nyelv és irodalom tanítása az alsó tagozatban</i>. Kölcsey F. Református Tanítóképző Főiskola Nyomdája, Debrecen <p>Cs Nagy Lajos (1998): <i>Alapfokú helyesírási gyakorlókönyv</i>. Budapest</p> <p>Kernya Róza (szerk.2000) : <i>Az anyanyelvi nevelés módszerei</i>. KECS 3/ 2000. Kaposvár</p> <p>Nagy J. József (1988): <i>Anyanyelvi tantárgypedagógia</i> Egységes jegyzet. Tankönyvkiadó. Budapest.</p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A tantárgyi tervezés különböző szintjei: éves, féléves és tanulási egységek szerinti tervezés, foglalkozás és óratervezetek– a szemináriumi témák megbeszélése.	beszélgetés, vita, dramatizálás, kooperatív csoportmunka, egyéni munkaformák	
Az anyanyelvi nevelés mint sajátos tantárgy – célkitűzései, alapelvei (beszélgetés, feladatok megoldása)	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, magyarázat, beszélgetés, alkalmazás-begyakorlás	
Az olvasástanulás előkészítése, az írástanulás megalapozása (beszélgetés, feladatok megoldása)	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, magyarázat	
Az olvasás- és írástanítás módszereinek rövid történeti áttekintése (beszélgetés, feladatok megoldása)	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, magyarázat	
A helyes ejtés tanítása és rendszere (beszélgetés, feladatok megoldása)	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás-begyakorlás, értékelés	
A szövegértő olvasás és a beszéd fejlettsége közti kapcsolat (az elkészült szövegek bemutatása, beszélgetés, feladatok megoldása)	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás-begyakorlás, értékelés	

A szövegértő olvasás fejlesztése, gyakorlása (az elkészült szövegek bemutatása, beszélgetés, feladatok megoldása)	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás-begyakorlás, értékelés	
A szépirodalmi művek iskolai feldolgozásának kérdései 1.	ellenőrzés, megbeszélés, értékelés	
A szépirodalmi művek iskolai feldolgozásának kérdései 2.	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás-begyakorlás, értékelés	
A fogalmazás előkészítése	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás-begyakorlás, értékelés	
Az írásbeli szövegalkotó tevékenység fejlesztése	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás-begyakorlás, értékelés	
Az új nyelvtani ismeret tanításának alapelvei, algoritmusa	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás-begyakorlás, értékelés	
A helyesírás-tanítás módszertani kérdései	egyéni és csoportos tevékenységek, bemutatás, beszélgetés, alkalmazás-begyakorlás, értékelés	
A szemináriumok és a tanítási gyakorlat értékelése		
<p>Könyvészet</p> <p>Adamikné J. A. (2006): <i>Az anyanyelvi nevelés az ábécétől az érettségiig</i>. Trezor Kiadó, Budapest, 188 – 236.</p> <p>Adamikné J. A. & Kálmánné B. I. & Kernya R. & H. Tóth I. (2000, szerk.):</p> <p><i>Az anyanyelvi nevelés módszerei, Általános iskola 1-4. osztály</i>. Cs. V. M. Nyomda, Kaposvár. 324 – 357.</p> <p>Baloghné dr Zsoldos J. & Csákberényiné dr. Tóth K. & Imréné dr. Mezey T. & Jagusztinné dr Újvári K. (2000, szerk.): <i>A magyar nyelv és irodalom tanítása az alsó tagozatban</i>. - Módszertani segédanyag – Kölcsey Ferenc Ref. Tk.F. Kiadója, Debrecen. 66 – 79.</p> <p>Kuszálik P. - Péterfy E.(1975): <i>A tanító kézikönyve. Anyanyelvi nevelés az I- IV. osztályban</i>.</p> <p>Ed. Did. si Ped. Bucuresti</p> <p>Nagy J. József (1988): <i>Anyanyelvi tantárgypedagógia. - Egységes jegyzet</i>.</p> <p>Tankönyvkiadó. Budapest. 249 – 267.</p>		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Az óvodai és a kisiskolai anyanyelvi nevelés integráló, átfogó jellegéből adódóan meghatározza a tanulók iskolai tanulási tevékenységének a későbbi alakulását. Kialakítja az anyanyelvi művelődés igényét, az olvasói szokásokat.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Elméleti ismeretek és gyakorlati alkalmazás	írásbeli vizsga	70 %
10.5 Szeminárium / Labor	Egyéni és csoportos tevékenységeken való aktív részvétel	Az elvállalt szemináriumi tevékenység megtartása (kizáró jellegű)	- 20 %
	Az írásbeli feladatok értékelése (portfólió)	A leadott portfólió minősége (0-10 pont)	10 %
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
Az elvállalt szemináriumi tevékenység megtartása (kizáró jellegű) Ha az írásbeli vizsga eredménye nem éri el a 7-es átlagot, a hallgató kötelezően részt vesz egy szóbeli vizsgán is, ahol az írásbeli vizsgán elért jegynél maximum 2 jeggyel kaphat többet vagy kevesebbet. Az érvényes írásbeli és szóbeli vizsga átlaga minimálisan 5-ös jegy lehet.			

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2013..szept.18.

Dr. Antal Sándor

Dr. Antal Sándor

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

.....

dr. Demény Piroska